

חיים טופול

חיים טופול נולד בשנת 1935 בתל אביב. בצבא שירת כחבר להקת הנח"ל אשר הציגה באותה תקופה מערכונים פרי עטו של אפרים קישון בהם גילם טופול לראשונה את דמותו המפורסמת של "סאלח שבת", יהודי מעדות המזרח שעלה לישראל בשנות ה-50 המוקדמות. שנים לאחר מכן היו אותם מערכונים בסיס לסרט הקולנוע המצליח "סאלח שבת", אף הוא בכיכובו של טופול.

בשנת 1957 הקים בקיבוץ משמר דוד את להקת הבידור "בצל ירוק", עם גליה טופול, אורי זוהר, אליהו ברקאי (ברקו), נחמה הנדל ויוסלה אורג, שהצטרפו לקיבוץ. כעבור שנה עזבה הלהקה את הקיבוץ, והצטרפו אליה גם אברמ'ה מור, זהרירה חריפאי, יונה עטרי, אריק איינשטיין, עודד קוטלר ואחרים. בשנת 1960 חבר טופול ליוסף מילוא, ויחד הם ייסדו את התיאטרון העירוני בחיפה, שבו מילא טופול שורה של תפקידים, בהם ז'אן ב"קרנפים" והשופט אצדק ב"מעגל הגיר הקווקזי", תפקיד שזיכה אותו בשבחים רבים בארץ, ב"ביינאלה" (בוונציה, 1963) ובפסטיבל צ'צ'יסטר (באנגליה, 1969).

ב"חיידיק הקולנועי" נדבק טופול בשנת 1961, כאשר הופיע ב"איי לייק מייק" ו"אלדורדו". בשנת 1963 הוא שב לדמותו של סאלח שבת, הפעם בסרט הקולנוע בבימוי של אפרים קישון שזכה להצלחה בארץ ובחול. משחקו בסרט זיכה אותו בפרס "גשר הזהב" לשחקן הטוב ביותר בפסטיבל סן-פרנסיסקו ובפרס "גלובוס הזהב". הסרט עצמו זכה בפרס "גלובוס הזהב" בקטגוריית "הסרט הזר הטוב ביותר" ובמועמדות ל"אוסקר".

בשנת 1966 החל טופול לגלם בארץ דמות מיתולוגית נוספת, "טוביה החולב", במחזמר "כנר על הגג". בחודש פברואר 1967 הועלה המחזמר בכיכובו של טופול על בימת "הוד מלכותה" בלונדון, מה שסימן את תחילת הקריירה הבינלאומית שלו. באותה שנה הופיע בסרטו הראשון בשפה האנגלית, "הטל צל ענק". בשנת 1971 הגיעה אל האקרנים הגרסה הקולנועית דוברת האנגלית של "כנר על הגג", בגינה זכה טופול בפרס "גלובוס הזהב" בקטגוריית "השחקן הטוב ביותר בסרט מוזיקלי או קומי" ובמועמדות לפרס האוסקר לשחקן הטוב ביותר לשנת 1971.

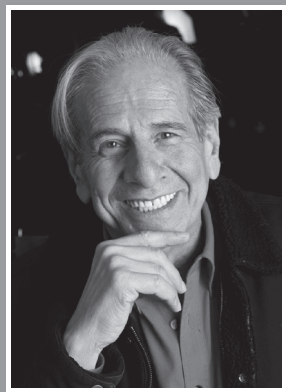
בין הפרסים הרבים בהם זכה טופול: פרס האוסקר האיטלקי, "דוד די דונטלו", בו זכו יחד, אליזבט טיילור וטופול, כשחקנית והשחקן הטובים ביותר. בפסטיבל סן סבסטיאן זכה בפרס השחקן הטוב על תפקידו בסרט "העין הפרטית" שבו שיחק לצד מיה פארו. טופול זכה גם בפרסי כינור דוד לקולנוע ולתיאטרון, ובמאי 2008 קיבל את אות יקר פסטיבל ישראל על תרומתו לתרבות הישראלית.

טופול השתתף כשחקן וכמפיק בעשרות סרטים, ולא פסח גם על עולם הטלוויזיה. הוא כיכב בסדרות רבות בארץ ובחול, והשתתף במהלך השנים בעשרות הצגות, מחזות זמר, סרטים וסדרות בטלוויזיה בעברית ובאנגלית, אשר מיקמו אותו בראש הפירמידה של אנשי הבמה, הקולנוע והטלוויזיה בארץ.

טופול עוסק בנוסף בציור ובאיור, ולזכותו נזכרים בין היתר כעשרים וחמישה ספרים ומאתיים וחמישים דקות של התכנית "קו לדמות" ששודרה בטלוויזיה הישראלית. בשנת 2013 הנפיק השירות הבולאי סדרת בולים הנושאים את דיוקנאות נשיאי מדינת ישראל, פרי יצירתו.

בנוסף לתרומתו הגדולה לתרבות הישראלית, טופול מקדיש מזמנו וממרוצו גם לטובת החברה בישראל. בשנת 1967 ייסד את וראייטי ישראל ושימש כשגריר בינלאומי של ארגון וראייטי העולמי. טופול היה בין מקימיו של "כפר נהר הירדן", כפר נופש לילדים יהודים וערבים החולים במחלות קשות ומסכנות חיים. כיום משמש טופול כיו"ר מועצת המנהלים של הכפר אשר פועל במשך כל ימות השנה ומארח ילדים בגילאים שבין 9 ל-18.

חיים טופול ורעייתו, גליה, מתגוררים בתל אביב, ולהם שלושה ילדים ותשעה נכדים.

אוניברסיטת חיפה

סנאט אוניברסיטת חיפה בתוקף סמכויותיו המוענקות לו
על-ידי חוקת האוניברסיטה ובהתאם להמלצות הנשיא והוועד המנהל

מעניק בזאת

לחיים טופול

את התואר

דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד

בהוקרה על תרומתו הייחודית לתרבות הישראלית, ולתחום התיאטרון והקולנוע בפרט, ועל היותו אחד מעמודי התווך של העשייה התרבותית בישראל במשך למעלה מיובל שנים; על הכבוד הרב שהנחיל למדינת ישראל בזכות פועלו מעבר לים, ועל שסלל עבור שחקנים ישראלים את הדרך אל בימות העולם; על המקום המיוחד השמור לו בביסוס חיי התרבות והאמנות בעיר חיפה; על פעילות חברתית ייחודית וחוצת תרבויות, בפרט למען ילדים, ועל מעורבותו המתמדת בציבוריות הישראלית.

ניתן בחיפה, ישראל

כ"ז באייר תשע"ד, 27 במאי 2014

פרופ' דוד פרג'י
רקטור

עמוס שפירא
נשיא

עמי אילון
יו"ר הוועד המנהל